

De Germaansche volken, die vóór 2000 jaar
Duitsland en ook ons land bewoonden, waren
heidenden evenals de Noren en Denen en aan-
hielden afgoden. Een dezer was Thor, de donder-
god, wiens naam nog voorleeft in den aan hem
gewijden Donderdag, gelijk de Woensdag zijn
naam heeft van den god Wodan. Het gedachte
wapen van Thor was zijn hamer. Als hij dien
in de lucht wierp, donderde het. Hij is dus de
man, die in de siele zit.

Thor woonde in den Germaanschen hemel of
Walhalla, maar ging dikwijls de aarde bezoeken.
Zijn voertuig daarbij was een bokkenwagen of
slede, en hij reed zelf. Op een avond kwam
hij aan een boerenwoning en vroeg gastvrijheid,
die hem vriendelijk vergund werd. Tot loon
zei Thor, dat men de beide bokken wel kon
slachten die zijn slede trokken. Hij maakte hen
morgenochtend toch weer levend, en zij ver-
schaffen een goed avondeten. Maar één ding
was streng verboden: niemand mocht een been
vertrijzen of opeten.

Toen nu Thor des ochtends de bokken
levend gemaakt had, bemerkte hij dat er een
hinkte. Bij onderzoek kwam uit, dat Thialf en
Raska, de zonen van de boer, een been van
een pont hadden opgegeten. Wel wat boos liet
Thor de bokken achter, en beval den zoons nu
zelf te trekken. Uit vrees voor zijn hamer deden
zij het, al wisten zij niet dat Thor een god was.
Hij en de zoons werden echter dikke
vrienden, en ze hadden samen nog allerlei lot-
gevallen.

De voorstelling op de plaat zal hiernede wel
verklaard zijn. Nog zij opgemerkt, dat de oude
heidenden soms zwoeren bij de hamer van Thor.
De uitroep »wat hamer!« die nog wel wordt
gehoord, is daarvan afkomstig.

HOOGENBIJK.

Ingezonden Stukken.

(Hullen verantwoordelijkheid van de Redactie).

Hongervolke Redactie!

In de *Herant* van 2 Dec. 11. maakt u — en, in-
dien het besluit zooals het daar weergegeven wordt,
genomen was, terecht — een aanmerking op den vorm
van het besluit der Classis Groningen inzake de
predikantskandidaten. Mag ik er u echter op
wijzen, dat het betreffende besluit, ook volgens
het kort verslag der bedoelde Classis in de Gron-
inger Kerkbode van 3 Nov., geheel anders ge-
noemen is. Daar toch lezen wij:

De Classis van oordeel (wij cursiveeren) zijnde:
1. Dat in alle Kerken der Classis het minimum
tracament voor de Dienaren des Woords f 1400
met vrije woning en vrijdom van alle belastingen,
welke niet uit het persoonlijk vermogen der
Dienaren voortvloeien, moet bedragen.
2. Dat verder het bedrag der normale tracte-
menten met f 200 verhoogd moet worden enz.
3. Dat, zoo daaraan eerst wordt voldaan,
daarboven een duurteloeslag van minstens
12 pCt. door de laatstgenoemde generale Synode
gevoerd, wegens den druk der duurere tijden
noodig is, enz.

De Classis sprak dus eerst al haar oordeel
uit, dat de tractementen verhoogd moeten
worden. Dit oordeel was echter niet haar eigen-
lijk besluit, maar slechts een overweging, die
haar dreef tot een daaraan volgende besluit, dat
in de *Herant* niet voorkomt. Dat besluit komt
dus hierop neer, dat zij de kerkkeraden oprecht
niet oplegt, want daartoe zou zij geen bevoegd-
(heid hebben) de tractementen te verhoogen,
waar dat nog niet geschiedde; en tevens be-
sloot voor de hulpbehoevende kerken, die niet
in staat zijn tot deze verhoogening te komen, een
extra-collecte voor de kerken aan te bevelen.
Bijzondere besluiten mag een meerdere kerk-
lijke vergadering inzake de tractementen niet
nemen. De classis Groningen is ook niet aan ge-
dacht. Ik kan u dat wel niet namens haar,
maar toch wel met voldoende zekerheid mede-
deelen. Zou u dit ter correctie in de *Herant*
willen opnemen? Vriendelijk dank daarvoor.

Met hoogachtung,

Dr. A. VAN DER ZANDEN.

Patten, Dec. 1917.

[Het besluit van de Classis Groningen hebben
we overgenomen, zoals dit in verschillende
bladen stond afgedrukt, zowel politiek als
kerkelijke. Onjuist was het dan ook niet we-
gegeven, alleen onvolledig, en gaarne stemmen
we den inzender toe, dat de kop en vooral de
karakter aan dit besluit geeft. Toch zouden we
het voorzigtiger geacht hebben wanneer de
uitdrukking *moeten* niet gebruikt was, maar
daarvoor een ander woord ware gebruikt, bijv.
behooren. Voor de bekomen indicatie zijn wij
intusschen den inzender dankbaar. Rm.]

Gerreformeerde Gezinsheid.

Gerreformeerde Kerken.

BROUWER: Tholen, H. Dekker, te Venlo. —
Haarrecht, J. A. Verhoeg, te Reeuwijk. — Ter-
wispel, J. Douma, te Ambt-Vollenhove. — Scheve-
ningen, W. H. Gispel, te Zwolle.

AANKOMEN: Nijmegen en Klaaswaal, E. J.
van Voort, te Burssele en Driewegen.

BEDANKT: Deventer (A), H. Ph. Ingewen, te
Berlikum.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BROUWER: Mijdracht, J. H. Koster, te 's-Gravel-
dijk-Capelle. — Moerkapelle, J. Bus, te Eater. —
Oostaan, O. J. Staal, te Noord-Scharwoude. —
Drump, M. P. de Roon, te Widenoyen. — Zalt-
bommel, D. Bina Jr, te Ellevoutsdijk. — Bode-
graven, F. Kijftenbelt, te Leerdam. — Hees en
Neerboesch, W. C. Posthumus Meyjes Jr, te Groesbeek.

AANKOMEN: Steenwijk, J. de Jong, te Jutphaas.
— Kampen, C. B. Holland, te Raamsdonk. — Ter-
horne (toez.), F. Mool, te Tricht.

BEDANKT: Groot-Ammer, P. van Toorn, te
Ritterland. — Wierden en Hagelstein, N. van der
Snoek, te Amelide. — Nijmegen (als hulpred.),
A. N. Tonsbeek, cand. te Roswinkel. — Papendrecht,
G. Benes, te Delft. — Waddingsveen, P. de Loose,
te Barneveld.

Advertentiën.

De Heer en Mevrouw
SIMOONS-PETERSEN
geven kennis van de voorspoedige geboorte
van hunnen Zoon
JOHAN PETER.
Baarn, 10 Dec. 1917.
»Sonnehoeck«.

Heden overleed onze medebroeder in
de bediening, ouderling
HENDRIK BOSSINADE,
in den ouderdom van bijna 55 jaren.
Verscheidene jaren mocht hij met zijne
rijke gaven de gemeente met lust en toe-
wijding dienen.
Moge zijn heengaan in vrede met God,
de weduwe en de kinderen en voorts ons
allen tot rijke vertroosting wezen.

Namens den Kerkeraad der
Ger. Kerk te Ten Boer:
Ds. JOH. JANSEN, Voorz.
A. BRUNS, Scriba.
Ten Boer, 19 Nov. 1917.

Heden behaagde het den Heere op het
onverwacht, na kortstondige ziekte, door
den dood van ons weg te nemen, onzen
geliefden Broeder

KLAAS VEGTER,
in den gezegenden ouderdom van ruim 77
jaar. Het was zijn lust met de gaven, die
God hem geschonken had, de gemeente
te dienen in de nauwgezette verzorging
harer stoffelijke belangen. Bijna 45 jaar
was hij de Boekhouder der Kerk. Zwaar
treft ons het verlies van dezen algemeen
heminden broeder, voor wien de beloften
van Gods genade de kracht, de blijdschap
en de hoop op zijn sterfbed uitmaakten.
De Heere trooste de zwaarbedroefde familie.

Namens den Kerkeraad der Gerf.
Kerk te Appingedam:
Ds. J. H. LAMMERTSMA, praeses.
J. LOOIJENGA, scriba.
Appingedam, 6 Dec. 1917.

Heden 7 December 1917 overleed in
de hope den Eeuwiggen levens, onze geliefde
Vader, Behuwd-, Groot- en Overgrootvader,
de Heer

CAREL LION CACHET,
Oud-Hoofd eener School te Amsterdam,
Scriba van den Raad der Gerf. Kerk te
's-Gravenhage, in den ouderdom van 81 jaar.

's-Gravenhage:
Wed. JAN LIGTHART —
LION CACHET
en Kinderen, Behuwdkinderen
en Kleinkind.

Freeland:
C. A. LION CACHET,
J. H. LION CACHET — CORDIS
en Kinderen.

Steynsburg (Zuid-Afrika):
J. VAN ROOIJ.
J. M. VAN ROOIJ — LION CACHET
en Kinderen.

Klipplaatstrif, (Transvaal):
F. LION CACHET.
's-Gravenhage:
J. M. LION CACHET.

Ermelo:
H. W. LION CACHET.
Bethulie, (Oranje Vrijstaat):
J. LION CACHET.
J. LION CACHET — TURKSTRA
en Kinderen.

Heden overleed te 's-Gravenhage, zacht
en kalm in vertrouwen op zijn Heere en
Heiland, mijn geliefde Broeder

CAREL LION CACHET,
in den ouderdom van 81 jaren.
I. R. PIM — LION CACHET.
Valence Drôme,
Frankrijk.

Aan allen, die mij op den voor mij zoo
gedenkwaardigen dag van 2 Dec. hunne belang-
stelling betoonden, betuig ik mijn hartelijken
dank.

Dr. A. VAN DER ZANDEN.
Patten, Dec. 1917.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissionairs in Effecten,
Keizersgracht
No. 166,
AMSTERDAM.

Bede om hulp!

Iemand, leerend voor het admistratie-examen
Theologie, zoekt financieelen steun. Dr.
fr. letter S. bur. van dit blad.

ORGEL

te koop gevraagd. Opgave van Merk,
register en prijs. Brieven franco letter R. bur.
van dit blad.

Bij J. H. KOK te Kampen verscheen:

STOMME ZONDEN

Een waarachtig woord
voor onze jongelieden door
JOHANNA BREEVOORT

met een inleidend woord
van Dr. A. DUPONT

— PRIJS f 0.80 —

Ouders, lees dit ernstig en teo-
getuigen boekje en geef het uw kinderen
in handen.

Voor VERSPREIDING is de
prijs: bij 25 ex. 40 cent, bij 50 ex. 35
cent, bij 100 ex. 30 cent.

SIMOONS & Co.,
Commissionairs in Effecten.
Amsterdam, Gravenstraat 4,
BAARN, Schoolstraat 55.

Mr. GROSHEIDE
ACCOUNTANT
(INSTITUUTSLID)
AMSTERDAM
(SINGEL 303, T. 1233 N.)

Bij J. H. KOK te Kampen verscheen de

4^e geheel
herziene
druk van

HET HUWELIJK

DOOR
Dr. A. DUPONT

Geneesheer-Directeur te Ermelo

Een uitmendend boek voor Gehuwd en
Verloofden, met geneeskundige
wenken, nuttige raadgevingen en
ernstige waarschuwingen, waarvan
in korten tijd reeds de VIERDE DRUK
is verschenen. Door de gansche Chr.
Pers dringend aanbevolen. Prijs f 2.25
in stempelband f 2.75.

Vraag uitvoerig prospectus.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:
Voor de Vereeniging:

Aan Contributies:
door Dr. J. Douma uit Ambt Vollenhove
f 59.50; uit de Wetering f 5; samen f 64.50;
door den heer A. Houweling uit Bleskensgraaf
f 5; uit Brandwijk f 14.50; uit Giesendam f 6.50;
uit Giesse Nieuwkerk f 49.25; uit Giesse Oud-
kerk f 23.25; uit Hardingsveld f 1; uit Mole-
naarsgraaf f 22; uit Peursum f 49; uit Schel-
luinen f 1; uit Wijnjaard f 2.50, samen f 174;
uit Meij. L. te A. f 1; door den heer J. Sondes
uit Raarland f 1.50; uit Oudelande f 12.75; uit
Driewegen f 4.50; uit Ellevoutsdijk f 10.50;
uit 's-Gravenpolder f 4.50; uit 's Heer Arends-
kerke f 1.50; uit Hoedekenskerke f 0.25, samen
f 35.50; door den heer Th. Visser te Oudebildt-
zijl f 6.50; door den heer J. van Vliet te Wilnis
f 47; door den heer P. de Jong te Krommenis
f 30.50; door den heer J. Nootgedagt te IJlst
f 9.50; door den heer L. P. Runia uit Beegum
f 70; uit Berlikum f 70; uit Blessum f 1; uit
Boxum f 10; uit Deinum f 1.50; uit Dronrijp
f 7.50; uit Eggenham f 1; uit Marssum f 1; uit
Menaldum f 16.50, samen f 182.50.

Aan Collecten: (voor de Theol. faculteit)
van de Gerf. Kerk te Bleswijk f 9.50; te
Berkel f 13.22½; te Capelle f 9.50 en 6 samen
f 15.50; te Charlois f 27.32; te Delfshaven
f 89.25; te Katendrecht f 15.43; te Fijenoord
f 34.40½; te Oud Terbrugge f 6.07; te Rhooen
f 9.30; te Smilde B. f 2.25; te Lochem f 4.87;
te Enkhuizen f 70.71; te Andijk f 48.50; te
Urk f 30; te Hoor f 5; te Medemblik f 3.93;
te Opperdoes f 11.35; te Moerdijk f 7.61½;
te Breda f 10.96½; te Dinteloord f 12.79; te
Drummen f 5.40½; te Fijnaart f 8.66; te
Klundert f 46.37½; te Raamsdonk f 6.90; te
Willemstad f 12.79½; te Zevenbergen f 10.49;
te Utrecht f 186.63; te de Bildt f 6; te Drie-
bergen f 28.66½; te Amerongen f 3.17½; te
Wijk bij Duurstede f 1.50; te Harmelen f 4.60;
te Lopik f 15; te Linschoten f 5.90; te IJel-
stein f 3.60; te Benschop f 9.30; te Montfoort
f 2.90; te Vreeswijk f 9.19½; te Vleuten en
de Meern f 5.67½; te Bolnes f 11.09 en 11.00½
samen f 22.69½; te Barendrecht f 28.41½; te
Heerjansdam f 12.37½; te Heinoord f 10.74;
te Klaaswaal f 3.22½; te Numansdorp f 6.58;
te Ridderkerk f 8.88; te Rijsoord f 41.25; te
Strijen f 16.60; te IJselmonde f 10; te Zuid-
Beierland f 8.07; te Baik f 0.34½; te Bozum
f 1.93; te Goenga en Sybrandshuizen f 14.23;
te Jutrijp en Hommerts f 7.80; te Oosthem
f 19.18; te Opperhuizen f 19.62; te Scharne-
goutum f 15.86; te Sloten f 1.51; te Sneek
f 71.78; te Wyckel f 4.22; te IJlst f 14.18½; te
Hoek van Holland f 5.62 en f 6.02 samen
f 11.64; te Hoogvliet f 10.89; te Maasland
f 39.85; te Maassluis A. f 26.95; te Overschie
f 14.51; te Pernia f 36.37½ en f 28.53 samen
f 65.11½; te Poortugaal f 7.15; te Rozenburg
f 16.83½; te Schiedam f 85.50; te Vlaardingen
A. f 24.83; te Vlaardingen B. f 38.03 en
f 44.79½ samen f 82.82½.

Aan Schenkingen:
door den heer L. P. Runia uit Beegum f 4.
Voor de Medische Faculteit:
(contributie) door den heer L. P. Runia uit
Beegum f 6.50; uit Berlikum f 16.25; uit
Blessum f 2; uit Boxum f 10; uit Eggenham
f 4.50; uit Menaldum f 3.50, samen f 47.75.

Voor het Tekort:
door Dr. J. Veenbaas gevonden in de collecte
te Kornhorn f 3.50.

Voor het Studiefonds:
gevonden in de collecte Funenkerk f 0.50.
Voor het Studenten Studiefonds:
a deposito ontvangen:
door Dr. J. F. Jonkers van de hulpver. te
Schiedam f 68.50.

H. W. VAN MARLE Jr., Penningmeester.
Amsterdam, Keizersgracht 162.

IN DEN DAG DER

- BENAUWDHEID -

MEDITATIËN VOOR ONZE KRAN-
KEN EN LIJDENDEN — DOOR

Ds. J. J. KNAP Cz.

Prijs f 3.25.

In fraaijen Stempelband f 3.90.

Bij alle Boekhandelaren verkrijgbaar.

te verschenen bij J. H. KOK te Kampen:

IN DEN DAG DER

- BENAUWDHEID -

MEDITATIËN VOOR ONZE KRAN-
KEN EN LIJDENDEN — DOOR

Ds. J. J. KNAP Cz.

Prijs f 3.25.

In fraaijen Stempelband f 3.90.

Bij alle Boekhandelaren verkrijgbaar.

De Groninger
Brandwaarborg - Maatschappij.
HOOFDKANTOOR
GRONINGEN, O. Boteringestraat 72.

Speciale afdeling voor H.H. Predikanten
en Onderwijzers, voor Kerken en Scholen,
alsmede voor leden van „Patrimonium“.

KEUNING'S KINDEREN

KINDEREN
IN VERSTAND EN IN BOOSHEID

Van menschen uit het Groningerland
door P. KEUNING

is verschenen.

Prijs van dit boek van bijna 300 bladzijden
in kloek formaat, f 2.25; in typeerenden
stempelband f 2.90.

„DE SPIEGEL“ slaat den spijker
op den kop:
»Men leze het in den huiselijken kring
voor en men zal er plezier van hebben«.

Zóó is het! »Keuning's kinderen in
huis beteekent: verscheidene gezellige,
echt stichtelijke winteravonden.

Uitmendend geschikt voor geschenken!
H. J. SPRUIJT. - Rijswijk (Z-H).

KEUNING'S KINDEREN

„DE PASTORIE

van Grauwbeek“ door den beken-
den Deenschen schrijver N. P. MADSEN.

is zooeven verschenen.

PRIJS f 1.40,
(prachtuitgave gebonden)

Uitgave J. N. VOORHOEVE

DEN HAAG.

OORDEEL van bekende recensenten
over dit boekwerk:

„Een aangrijpend verhaal“.

„Terstond werden wij getroffen door
enkele treffende passages“.

„Het beschrijft den strijd tusschen verbaas-
ten en levend Christendom“.

„Ik ben verzekerd, dat dit boek voor velen
tot zegen zijn zal“.

„Een zeer boeiend, leerzaam en stichtend
verhaal“.

„Een verrassenden inhoud...“

„De voorstelling om tot licht te komen
wordt er goed in beschreven“.

„Men leest het in éénen uit“.

Bij J. H. KOK te Kampen ver-
scheen heden:

DE LEEUW
HEEFT GEBRULD

ACHT TIJDPREKEN
UIT DE PROFETIE
VAN AMOS — DOOR

Dr. B. WIELENGA

n. d. m. te Amsterdam

Prijs f 1.75 — Geb. f 2.40

Een bundel Tijdpreken van
bijzondere betekenis en van aangrij-
penden ernst.

Eischt de naam **ELKA**

op Uw Horloge

Het is een waarborg.

ELKA
WATCH

Kalverstraat 206, Amsterdam.

Zichtzendingen door 't geheele Rijk

te verschenen bij J. H. KOK te Kampen:

IN DEN DAG DER

- BENAUWDHEID -

MEDITATIËN VOOR ONZE KRAN-
KEN EN LIJDENDEN — DOOR

Ds. J. J. KNAP Cz.

Prijs f 3.25.

In fraaijen Stempelband f 3.90.

Bij alle Boekhandelaren verkrijgbaar.

GANZEVOORT'S
Orgelhandel

Diezerstraat 116, Zwolle.

Zeer groote keuze. Vraagt a. v. p. ons
Standard Orgel.

Hoortijde muziek. — Prachtige kasten.

Zending onder de Joden van de Gereformeerde
Kerken in Nederland.

Verantwoording van 11 Nov. tot 9 Dec. 1917.
Collecten of bijdragen: Naaldwijk
f 65.10, Scheveningen f 21.20, Zuidwolde f 19,
Scheemda f 2.50, Nijveen f 12.50, Nieuwerd
f 12, Meppel f 4, Ruinerwold f 17.15, Nieuw-
lande f 6.23.

Ds. J. J. MIEDEMA,
Deputaat-Quaestor.

Groningen, 10 Dec. 1917.

Men bestelle ten spoedigste

FILIPPUS' KALENDER

1918

onder redactie van

Ds. J. H. DONNER te Breda,
Dr. H. FRANSSEN te Zwolle
en Ds. H. W. LAMAN te Assen.

Zeer gunstig beoordeeld schied.

Firma F. P. D'HUIJ

Middelburg.

WAT IS DE BETEKENIS VAN HET
WOORD „VREDE OP AARDE“?

Deze vraag wordt beantwoord in

HET ENGELIJD

PRIJS 20 CENTS

Uitgave van J. N. VOORHOEVE, DEN HAAG.

Evangelisatieblad van de Ger. Kerken
in Noord-Brabant en Limburg.

Met hartelijken dank ontvangen in de maand
November:

Ger. Kerk te Strijen f 2.50; id. te Waddings-
veen f 2.50; id. te 's-Gravenhage f 25; id. te
Schettens e.a. f 2; id. te Bergambacht f 1; id.
te Opperhuizen f 2; id. te Raard f 5; id. te
Lekkerkerk f 1; id. te Scheemda f 2.50; id. te
Stroobos f 1; id. te Andijk f 5; id. te Schild-
wolde f 10; id. te Dieren f 2.50; id. te Krah-
bendam f 5; id. te Waddingsveen f 1; id. te
Delft f 5; id. te Vriesengeve f 2.50; id. te
Uithuizen f 5; id. te Ulrum f 5; id. te Axel
f 15; id. te Zwartsluis f 20; id. te Aalsmeer
f 2.50; id. te Hemelum f 10; id. te Broek op
Langendijk f 5; id. te Adriaan f 5; id. te Heer-
hugowaard f 2.50; id. te St. Pancras f 2.50; id.
te Bedum f 2; id. te Ten Post f 5; id. te
Middelburg f 15; id. te Erizinge f 2; id. te Ger-
kesklooster f 1; id. te Muiderberg f 2; id. te
Sappemeer f 5; id. te Stroobos B. f 5; id. te
Schaarw. f 2; id. te Beekbergen f 1.50; id. te
Wormer f 1; id. te Gees (Dr.) f 2; id. te Vlaar-
dingen B. f 10; id. te IJlst f 2.50; id. te Vries
f 2.50; id. te Rotterdam f 10; id. te Apeldoorn
f 5; id. te Oud-Beijerland f 10; id. te Huij-
um f 2.50; id. te Uithoorn f 4; id. te Gaast
f 2.50; id. te Marrum (Fr.) f